

AORTITIS KAO PRIMARNO OČITOVANJE SISTEMSKOG ERITEMSKOG LUPUSA – PRIKAZ BOLESNICE

Nikolina Ponjavić¹, Ana Marija Kovačić¹, Vinka Vukosav¹, Anastasija Barić¹, Fanika Mrsić¹,
Krešimir Kordić², Jasenka Markeljević¹

¹Zavod za kliničku imunologiju i reumatologiju, Klinika za unutarnje bolesti, Klinički bolnički centar Sestre milosrdnice, Zagreb, Hrvatska

²Zavod za kardiomiopatije, bolesti zalistaka i zatajivanje srca, Klinika za bolesti srca i krvnih žila, Klinički bolnički centar Sestre milosrdnice, Zagreb, Hrvatska

Aortitis je vrlo rijetko primarno očitovanje u bolesnika sa sistemskim eritemskim lupusom (SLE) u kojih prevalencija vaskulitisa varira između 11% i 36% uz heterogenu kliničku sliku ovisno o veličini zahvaćenih krvnih žila. Prikazali smo bolesnicu u dobi od 59 godina, s prethodno dijagnosticiranom bronhalnom astmom i celijakijom, koja dolazi u objedinjeni hitni bolnički prijem (OHBP) sa simptomima dispneje, pritiska u prsima i presinkope. Na ultrazvuku (UZV) srca objektiviziran je perikardijalni izljev, a na učinjenoj telemetriji asistolička pauza te je bolesnici implantiran trajni elektrostimulator. U laboratorijskim nalazima evidentirane su povišene vrijednosti CRP-a, ubrzana sedimentacija eritrocita, limfopenija te sideropenična anemija. Uslijed hidronefroze desnog bubrega objektivizirane UZV-om učinjena je MSCT urografija koja je pokazala hiperdenzno cirkumferentno zadebljanje stijenke aorte i njezinih velikih ogranaka u sklopu upalne bolesti arterija. Bolesnici je implantirana transuretralna „JJ“ proteza, a nastavno na objektivizirane upalne promjene aorte i velikih ogranaka započeta je parenteralna primjena kortikosteroida u dozi 1 mg/kg. U naknadno pristiglim laboratorijskim nalazima zabilježen je povišen titar ANA (1:320) fino granulirane fluorescencije jezgre, pozitivna anti-dsDNA protutijela te snižen komplement. Temeljem 2019 EULAR/ACR kriterija postavljena je dijagnoza SLE te je započeto liječenje mofetil-mikofenolatom peroralno u dozi od 2 g dnevno uz redukciju doze kortikosteroida. Na primjenjenu terapiju došlo je do značajne radiografske regresije aortitisa i poboljšanja laboratorijskih nalaza u tromjesečnom intervalu. Neizvjestan ishod i fatalni potencijal aortitisa zahtijevaju multidisciplinarni pristup kako bi se pravodobno postavila dijagnoza i započelo adekvatno liječenje.

Ključne riječi: aortitis, vaskulitis, sistemski eritemski lupus

Izjava o sukobu interesa: nema sukoba interesa